

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Dato: 4. april 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Troels Sten Nielsen
Sagsnr.: 2022-0037-0143
Dok.: 2389438

Besvarelse af spørgsmål nr. 21 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Styrket indsats mod menneskeudnyttelse) (L 111)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 21 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Styrket indsats mod menneskeudnyttelse) (L 111), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Bjørn Brandenburg (S).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 21 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Styrket indsats mod menneskeudnyttelse) (L 111):

”Kan ministeren redegøre for sammenhængen mellem den foreslåede § 262 b og den danske arbejdsmarkedsmodel, hvor lønvilkår reguleres i kollektive overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter?”

Svar:

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at lovforslaget baserer sig på den danske arbejdsmarkedsmodel. Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 262 b i straffeloven), bør det således i den konkrete vurdering af, om der er tale om åbenlyst urimelige forhold, indgå, hvilke forhold der må anses som almindelige inden for det relevante brancheområde med udgangspunkt i f.eks. overenskomster for løn, arbejdstid mv.

Det fremgår også af bemærkningerne til bestemmelsen, at for så vidt angår lønforhold vil en aflønning, der udgør 50 pct. eller mindre af den relevante mindsteløn, som er fastsat i den relevante brancheoverenskomst, som udgangspunkt i sig selv medføre, at der foreligger åbenlyst urimelige forhold. Der skal således tages udgangspunkt i netop de kollektive overenskomster, som er indgået mellem arbejdsmarkedets parter, når det konkret skal vurderes, om der foreligger åbenlyst urimelige forhold, hvis der foreligger en relevant overenskomst at sammenligne med.

Det bemærkes i den forbindelse, at sammenligningen af lønvilkår mv. skal ske med udgangspunkt i den relevante personalegruppe. Hvis der f.eks. er tale om en elev, skal vurderingen af, hvorvidt der foreligger åbenlyst urimelige forhold, således ske med udgangspunkt i vilkårene for elever, herunder for så vidt angår løn en evt. elevsats, i den relevante brancheoverenskomst.

Som det ligeledes fremgår af forarbejderne, vil det bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, om der foreligger åbenlyst urimelige forhold. Det gælder også i forhold til aflønning af arbejdstageren, uagtet at der i forhold til lønvilkår gælder den formodning, at en aflønning, der udgør 50 pct. eller mindre af den relevante mindsteløn, som er fastsat i den relevante brancheoverenskomst, i sig selv udgør åbenlyst urimelige forhold. Der vil i den konkrete vurdering af lønvilkårene også skulle inddrages andre relevante

forhold såsom værdien af kost og logi og øvrige goder, som kan opgøres til en økonomisk værdi.

Den foreslåede bestemmelse ændrer således ikke på, at det er arbejdsmarkedets parter, som aftaler lønvilkår mv. i kollektive overenskomster, eller at løn, hvor der ikke er en kollektiv overenskomst, aftales mellem den enkelte arbejdsgiver og den enkelte lønmodtager. Den foreslåede bestemmelse indfører altså ikke en lovfastsat mindsteløn, som den enkelte arbejdstager kan støtte ret på, men har alene til formål at kriminalisere forhold, hvor der sker udnyttelse af andre til arbejde under åbenlyst urimelige forhold.

Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold, at der foreligger åbenlyst urimelige forhold, ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at opfylde gerningsindholdet i den foreslåede § 262 b i straffeloven, da det efter bestemmelsen også er en betingelse, at gerningspersonen ved udnyttelse af en anden persons betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager den pågældende til arbejde. Hvis f.eks. en arbejdsgiver indgår en aftale med en dansk håndværker, som ikke har betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, ikke mangler indsigt, herunder i danske arbejdsvilkår, ikke er letsindig og ikke er i et over for gerningspersonen bestående afhængighedsforhold, vil betingelsen om, at der skal være tale om udnyttelse, således ikke være opfyldt, uanset om parterne måtte aftale et lønniveau, som konkret må anses for i sig selv at udgøre åbenlyst urimelige forhold.